

A házi kutak
megvalósításáról
és fenntartásáról

Tájékoztató

Az engedély nélküli kutak veszélyei

Magyarországon ma a felszín alatti vízkészletekre az egyik legnagyobb kockázatot az illegálisan, ezáltal hatósági kontroll hiányában, jellemzően szakszerűtlenül kialakított kutak jelentik.

A szakszerű kútépítés fontossága

Az alacsony áron és engedély nélkül létesített kutakba többségében rossz minőségű anyagokat építenek be és hiányzik az ún. palástcementezés. A szakszerű cementezés célja, hogy a szűrőzés (a perforált kútsövön át itt áramlik be a víz kútba) felett a furat és a kútszerkezet közt olyan szigetelést képezzen, amely megakadályozza a különböző rétegek közt a vizek átszivárgását és összekeveredését,

valamint a felszínről a szennyezőanyagok lejutását.

Ezt a folyamatot az alábbi sematikus ábra mutatja: a két kút közül a bal oldalinál látszik, hogy a cementszigetelés hiánya a tiszta vízadó réteg elszennyezését okozza. A lejutott szennyezés a felszín alatti vizek áramlásával együtt mozog tovább és megjelenik a kút vizében.

A kútső anyagának jelentősége

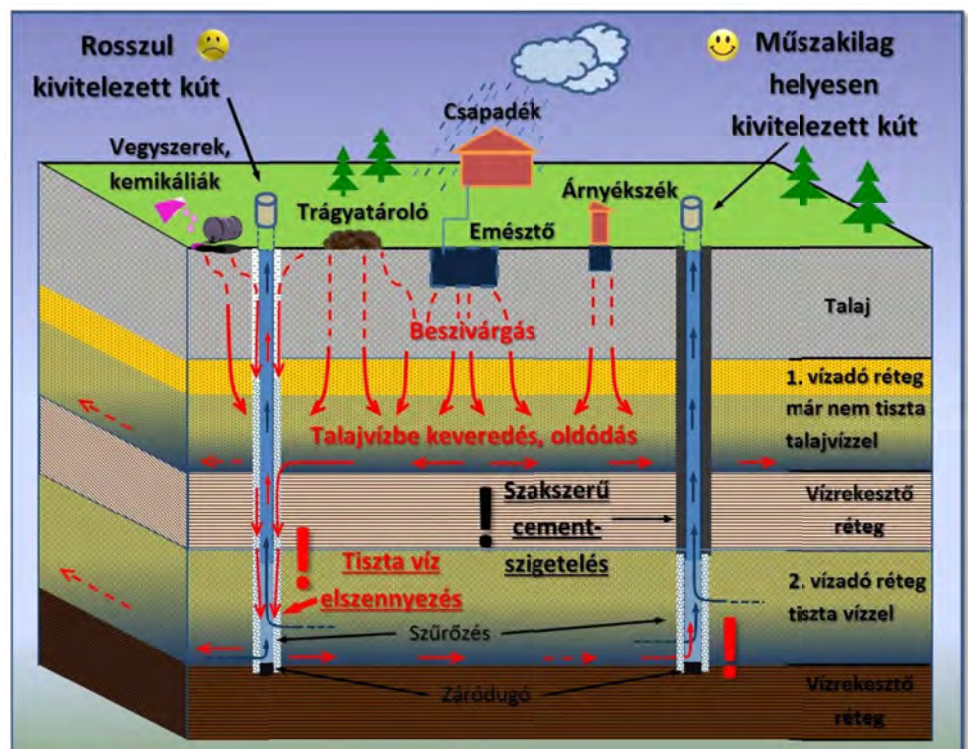
A nem kútépítés céljára gyártott, de a fűt kutakba sajnos mégis gyakran épített **olcsó műanyag csövek** (pl. PVC szennyvíz cső) **szilárdsági követelményei nem megfelelőek**: hosszú távon a rétegnyomás hatására **deformálódnak és törnek**. Így a kút és a benne levő szivattyú használhatatlanná válik, a tönkre ment kút pedig ritkán javítható.

Felszín alatti vizeink és a kutak kapcsolata

Hazánkban igen elterjedtek a háztartási vízigény kielégítése céljából létesített kiskerti locsoló és vízellátó kutak, azonban kevesen tudják, hogy ezek megépítéséhez és használatához mely alapvető szabályokat kell betartani ahhoz, hogy a kút valóban hosszú távon és megbízhatóan szolgálja a tulajdonosát és a víz használata ne terhelje egészségünket, környezetünket.

Magyarország ivóvízellátása 95%-ban felszín alatti vízkészleteinkből történik, ezért felszín alatti vizeink tisztaságának megőrzése közös ügyünk és felelősségünk: nemcsak a saját magunk és családjunk, hanem unokáink, a jövő nemzedékek érdekében is. Számunkra természetes, hogy rendelkezésünkre áll a tiszta víz, ugyanakkor Földünkön napjainkban mintegy 1,8 milliárd ember (!) nem jut tiszta ivóvízhez.

A kutak közvetlen „utat” nyitnak a vízadó réteghez. Ha a kút nem megfelelően épül meg, vagy szennyezőanyag kerül bele, akkor az a felszín alatti vizek állapotára is veszélyt jelent.

Helyesen és rosszul kivitelezett kút sematikus ábrája és a felszín alatti vizek elszennyezésének útja

Miért kell a kutakat engedélyeztetni?

- Ne készítsen engedély nélküli kutat; nem éri meg. Egy háztartási vízigényű talajvízkút hatósági engedélyezéséért összesen 8.000 Ft. eljárási illetéket kell fizetni.* A házi vízhasználat 500 m³/év mennyiségig ingyenes, viszont az engedély nélküli kút hatósági eljárást és bírságot vonhat maga után.
- Az engedélyezés a hatósági kontroll révén biztosítja, hogy a kút a jogszabályoknak megfelelő végzettségű vállalkozóval és a hatályos műszaki előírásokkal épül meg.
- Soha ne fúrasson kutat olyan kivitelezővel, aki hirdetéseiben nem tünteti fel vállalkozásának alapadatait, nem rendelkezik a szaktudását igazoló okirattal, munkájáról nem ad számlát és nem vállal garanciát. Gondolja meg: hogyan tudja érvényesíteni garanciális igényét, ha a kút működésképtelenné válik? Az olcsó kút rossz minőségű anyagokból készül és a tapasztalatok alapján idővel gyakran használhatatlan lesz, így a sok bosszúság mellett összességében többbe kerül Önnek. Ne higgyen az út menti oszlopokon szabálytalanul hirdetődő, alacsony árral kecsegtető, jogosultság nélküli vállalkozók ajánlatainak!

* E költségbe nem értendők bele a kút tervezési és megépítési költségei.

Mit tehet Ön a saját egészsége, biztonsága és a felszín alatti vízkészletek megőrzése érdekében?

- **Tájékozódjon a kutak engedélyezési szabályairól** a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságokon, a polgármesteri hivataloknál és a Magyar Vízkútőrök Egyesületének honlapján. A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdése ismerteti, hogy mely kutak tartoznak a jegyző engedélyezési hatáskörébe.
- **A kút helyének kijelölésénél tartson megfelelő védőtávolságot az esetleges szennyezéssel járó tevékenységek** (pl. állattartó épület, emésztő, trágyatároló, kerti árnyékszék) **területe és a kút között annak érdekében, hogy a talajba szivárgó anyagok ne kerülhessenek a kút vizébe.** A talaj szemcséi megszűrlik a talajvíz felé szivárgó anyagokat, a mikroorganizmusok pedig képesek a szerves anyagok lebontására és feldolgozására, azonban a kút mentén közvetlenül beszivárogva ez a folyamat nem érvényesül.
- **Soha ne juttasson szennyező anyagot a kútba.** Ne feledje, amit Ön a kútba bejuttat, azt kapja vissza később a kiszivattyúzott vízzel. A szennyezett vízzel locsolt zöldségekben és gyümölcsökben is felhalmozódnak szennyezőanyagok, melyek elfogyasztása egészségkárosodást eredményez. Ne kockáztassa saját és családja egészségét.
- **Gondoskodjon a kút szakszerű lezárásáról és környékének tisztán tartásáról.** A kútba kerti növénymaradvány, avar és föld sem kerülhet.
- **Ne használja a kút vizét ivásra és egyéb étkezési célra se, míg a víz tisztaságáról és fogyaszthatóságáról laboratóriumi vizsgálatok és szakember véleménye alapján meg nem győződött.** Hazánk területének nagy részén a talajvíz nem ivóvíz minőségű.

Megfelelő résmérettel kialakított, gyárilag perforált kút béléscső (szűrőzés)

Aknában elhelyezett kút, szakszerű zárással, szivattyú vezérlővel és vízmennyiség mérővel

Bízunk benne, hogy tájékoztatónk segítségével egészségét és vizeink védelmét is szem előtt tartva hosszú távon használhatja a kútjából származó vizet háztartási céljaira.

